

בזכות, המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות
ע"י ב"כ עו"ד אביבית ברקאי – אהרונוף
ואו עו"ד שרון פרימור ואו עו"ד יותם טולוב
מרחוב כנפי נשרים 3, ירושלים
טלפון: 6521308 – 02
פקס: 6221283 – 02

המבקשת

בעניין:

1. [REDACTED] ת.ז. [REDACTED] (קטין)
 2. גלי דובש גוב ארי ת.ז. [REDACTED]
 3. עדי גוב ארי ת.ז. [REDACTED]
- ע"י ב"כ עוה"ד ר. אלוני דוידוב ואו נ. טאובר
מרחוב כנרת 5 בני ברק
טלפון: 03-6441201, פקס: 077-4448037

התובעים

- נ ג ד -

עיר השעשועים בע"מ ח.פ. 510721491
משדרות רוקח גני התערוכה, ת.ד. 24049 תל אביב, 6350900

הנתבעת

בקשה על פי סעיף 19 נגד לחוק שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות

בית המשפט הנכבד מתבקש לאפשר למבקשת להגיש או להשמיע את עמדתה, בדרך שיורה, בשאלות העקרוניות המתעוררות בתביעה נשואת בקשה זו, זאת מכוח סעיף 19 נג(ב) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח – 1998.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. ענייני של הליך זה בהפליית אנשים עם מוגבלות פיזית אשר באה לידי ביטוי במניעת זכותם ליהנות משירות ציבורי: השימוש וההנאה במתקני שעשועים, וזאת חרף איסורי ההפליה במקום ציבורי ובשירות ציבורי הקבועים בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח – 1998 (להלן: "חוק שוויון"), כפי שיפורט.
2. כפי שעולה ממסמכי בית הדין, נראה שאין מחלוקת כי במקרה נשוא התביעה, נציגי הנתבעת סירבו לאפשר לתובע 1 להשתמש במתקנים מסוימים בלונה פארק מחמת מוגבלותו הפיזית. השאלה האם יחס שונה זה עולה לכדי הפלייה אסורה היא העומדת בבסיס ההליך המצוי בפני בית המשפט הנכבד.

3. חוק שוויון קובע בסעיף 19ג באופן שאינו משתמע לשני פנים איסור הפליה של אדם עם מוגבלות. עוד קובע חוק שוויון, באופן פרטני יותר, איסור הפליה של אדם מחמת מוגבלות על ידי מי שעיסוקו במתן שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי. איסור זה כולל, בין היתר, סירוב לאפשר לאדם עם מוגבלות גישה למקום ציבורי, סירוב לתת שירות לאדם עם מוגבלות, קביעת תנאים שאינם ממין העניין המונעים או מגבילים אדם עם מוגבלות משימוש בשירות ומתן שירות הנופל מזה הניתן בדרך כלל לכל אדם.
4. איסור מפורש זה מיישם הלכה למעשה את תכליות החוק להגן על כבודו של אדם עם מוגבלות ועל זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים. ועוד, מבטא את השינוי התפיסתי ביחס לאדם עם מוגבלות בחברה, מגישה הרואה אנשים אלו כחריגים, ועל כן ממילא כמי שניתן להדירם, לגישה הרגילה באנשים: אלו אנשים שווי זכויות, אשר נבראו בצלם, ועל כן ממילא ברי כי נדרש לשלבם ולהכילם בחברה הכללית, תוך מתן התאמות בידיהם לעשות זאת.
5. מאחר שאין חולק כי הנתבעת הינה "מקום ציבורי" כהגדרתו בחוק שוויון, ברי כי האיסור הקבוע בו חל גם עליה, והמטריה החוקית נשואת תביעה זו הינה חוק שוויון. כפועל יוצא, סבורה המבקשת, כי אף התשובה לשאלה האם הנתבעת הפרה איסור זה אם לאו צריכה להינתן, בין היתר, במסגרת הוראות חוק זה, וזאת על מנת להביא את תכלית החוק לידי מימוש.
6. בהקשר זה של מימוש החוק קבע עוד המחוקק בסעיף 19ג(ג) כי בית המשפט הנכבד רשאי לתת לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות וכן לארגון העוסק בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות להשמיע את דברם בדרך שירה.
7. המבקשת, עמותה עצמאית, ללא כוונת רווח, היא ארגון הסנגור המוביל בישראל לקידום השוויון של אנשים עם כל סוגי המוגבלויות, ולשילובם ולשיתופם בחברה בכל תחומי החיים באופן שוויוני, זאת בכלים משפטיים, קהילתיים, ציבוריים וחינוכיים.
8. המבקשת חותרת להסיר את המחסומים - הפיסיים והחברתיים כאחד - שניצבים בפני אנשים עם מוגבלות בישראל, להבטיח שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות לקראת שיתוף מלא בחברה בכל תחומי החיים, וכן להגביר את המודעות הציבורית לזכויות ולצרכים של אנשים עם מוגבלות.
9. פעילותה של המבקשת כוללת ייזומן של הצעות חוק, ניסוחן וקידומן, הגשת תביעות משפטיות לערכאות השונות בתחומים שונים, סיוע בהקמה של התארגנות אנשים עם מוגבלות וליוויים בסגורם העצמי תוך כדי שילוב במרקם הקהילתי, מתן הרצאות בפני אנשי מקצוע, אנשים עם מוגבלות והציבור הרחב, טיפול בפניות ציבור, ועוד.

10. כך בין היתר, יזמה, ניסחה וקידמה העותרת את חוק שוויון המהווה, כאמור, את היסוד והעוגן לתביעה זו, ובכללותו המסד לשינוי התפיסתי ביחס לאנשים עם מוגבלות ולשילובם בחברה הישראלית. המבקשת יזמה וניסחה חוק זה, הובילה את הליכי חקיקתו בכנסת ומחוצה לה, ופועלת כיום ליישומו ולהמשך הליכי החקיקה של פרקים, אשר טרם אושרו בקריאות שניה ושלישית.
11. כמו כן, קידמה העותרת בזירה הבינלאומית את אמנת האו"ם בדבר זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, אשר אושררה על ידי מדינת ישראל ב- 10.9.12, ואשר מקדמת ומבססת את זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות בקרב המדינות החתומות עליה.
12. בית המשפט העליון הכיר במומחיותה של המבקשת בסוגיות רחב שונות המתייחסות לזכויות אנשים עם מוגבלות. כך, למשל, כאשר צרף אותה כעותרת בעתירה הנוגעת לאי התקנת תקנות הנגישות מכוח חוק שוויון על ידי המדינה (ראו בג"צ 5833/08- עתירה שעודנה תלויה ועומדת), וכך כאשר צרף אותה במעמד "ידיד בית משפט" בכמה הליכים שהתנהלו בפניו.
13. בתוך כך ובמסגרת תובענה זו סבורה המבקשת כי יש חשיבות בהארת המחלוקת המצוייה בפני בית משפט נכבד זה מאותה זווית ייחודית ממנה יוצאת חוק שוויון, והיא – זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות לשוויון ולשיתוף בחיי החברה.
14. למען ההבהרה, הואיל ומומחיות המבקשת היא בהיבטים החוקתיים הרלוונטים לתובענה זו, ואין לה מומחיות בהיבטים הטכניים- בטיחותיים הרלוונטים, ככל שהם רלוונטיים, לתובענה זו, תתרכז בשאלה האם מניעת זכותו של התובע לעשות שימוש במתקנים מסוימים עולה לכדי הפלייה אסורה מכוח חוק השוויון: ובתוך כך, האם רשאית הנתבעת למנוע שימוש במתקנים מאנשים עם מוגבלות פיזית או כל מוגבלות נראית אחרת, וזאת על סמך ראות עיניים בלבד, בין אם הדברים נאמרים באופן ישיר ובין אם לא; וכן, מה נחשב תנאי ממין העניין או מהו המבחן הראוי לאור חוק השוויון ואלו חובות ושיקול דעת צריכים לחול על הנתבעת בבואה להפעיל את התנאי או המבחן על מקרה של משתמש קונקרטי.
15. לסיכום, לאור ניסיונה ומומחיותה של המבקשת בתחום של קידום זכויות של אנשים עם מוגבלות; לאור מומחיותה בהוראות חוק השוויון בהקשרים רחבים; היכרותה עם ציבור הצרכנים; ולנוכח חשיבותה של הסוגיה המתעוררת, השלכותיה במתן יחס שונה לאנשים עם מוגבלות מחמת המוגבלות ובהשפעתה על שינוי התפיסה המתייגת אנשים עם מוגבלות גם בזירה הציבורית, מתבקש בית המשפט הנכבד לאפשר למבקשת להגיש את עמדתה בכל דרך שיררה.

תגובת הצדדים לבקשה:

16. ב"כ התובעים, עו"ד אלוני דוידוב, הסכימה באדיבותה לבקשה זו.

17. ב"כ הנתבעת, עו"ד הילה פרנקו, העבירה את התגובה הבאה: "הבקשה על נימוקיה הועברה לנתבעת רק ביום שני 11.7.16 בשעה 15:00. הנתבעת מתנגדת לבקשה, ובדעתה להגיש תשובה בכתב ובה יפורטו נימוקי התנגדותה".

היום,
ו' תמוז, תשע"ו
12 ביולי, 2016

אביבית ברקאי – אהרונוף, עו"ד
ב"כ המבקשת